

Отже, антична література потрапляла у відповідний клас (грецька, римська) та комбінувалася за допомогою СВ періоду 82'01 або ЗВ часу (Таблиця 1g) — "652" Стародавній світ. Античність.

Правильно побудований індекс (станом на 2011 р.) буде такий:

за допомогою СВ періоду 82'01:
821.14+821.124]01.09(075.8)

за фасетною класифікацією:
821.14'01.09(075.8);
821.124'01.09(075.8).

за допомогою ЗВ часу (Таблиця 1g):
821.14+821.124].09"652"(075.8).

за фасетною класифікацією:
821.14.09"652"(075.8);
821.124.09"652"(075.8).

Згідно зі щорічним бюллетенем "УДК. Зміни та доповнення (2012—2013)" давньогрецькій літературі 821.14'01 відповідає 821.142 Давньогрецька / класична грецька / еллінська грецька, а 821.124'01 Класична латинь має тепер клас 821.124.2, тому індекси за фасетною класифікацією будуть такими:

821.142.09(075.8);
821.124.2.09(075.8).

Валентина Муравйова,
заступник відділу класифікаційних систем
Книжкової палати України

Анна Діденко,
науковий співробітник
відділу класифікаційних систем
Книжкової палати України

ЖУРНАЛІСТИКА ТА ЗМІ

УДК 070.431:07](477)

Сергій Шашенко,
старший викладач КНУКіМ

Комуникаційні аспекти сучасних мультимедійних лонгридів: українська практика

Охарактеризовано та уточнено визначення мультимедійного лонгриду в сучасному медіапросторі, з'ясовано способи представлення й структуризації інформації. Здійснено дослідження комунікаційних ознак мультимедійних лонгридів та окреслено їхні комунікаційні особливості в українському медіапросторі, проаналізовано форми візуальної комунікації, технологічні засоби представлення мультимедійного контенту й психологічні методи впливу для утримання уваги читача та спрощення засвоєння матеріалу.

Ключові слова: лонгрид, візуальна комунікація, нові медіа, медіапростір, мультимедіа, мультимедійний контент.

Постановка проблеми. Останніми роками актуальну темою в середовищі теоретиків та практиків мас-медіа залишається скорочення довжини повідомлень ЗМІ та мініатюризація пристройів, з яких користувачі споживають медіатексти. Читачі інтернет-публікацій здебільшого очікують від журналістів коротких повідомлень, які можна прочитати з невеликого екрана, наприклад телефона, смартфона чи планшетного ПК. Учені визначають такий феномен, як "твіттерізація" медіа, відзначаючи, що Твіттер, інші мікроблоги та соціальні мережі формують в аудиторії звичку до читання коротких текстів і заголовків. Причиною цього явища стало загальне зростання обсягу інформації, що генерується та транслюється. В епоху цифрових медіа людина живе в умовах інформаційного перенасичення, коли неможливо охопити колосальний

потік повідомлень. Поширені думка, що з цієї причини довгий текст в Інтернеті "вмирає".

Однак практика журналістики свідчить, що значний за обсягом текст не зникає з медійного поля, а знаходить нове втілення, видозмінюючись і набуваючи нових якостей та особливостей у цифровому медіапросторі. Впродовж останніх років у нових медіа набула популярності журналістика довгих форм (англ. *Long-form journalism*), що підтверджено дослідженням, проведеним Pew Research Center у травні 2016 р. [2]: користувачі мобільних пристройів вдвічі більше часу проводять за читанням довгих статей, ніж стислих новинних текстів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. З'явившись в українському інформаційному просторі, лонгриди привернули увагу дослідників. Зокрема, Р. Вербовий та І. Мацишина, розглядаючи тему сторітлінгу,

навели основні їх ознаки; О. Ситник досліджував їх з позиції композиційно-графічного моделювання; О. Євменова та Т. Дубровна з'ясовували жанрову специфіку журналістики, а О. Нестеренко — передумови виникнення лонгридів та їх жанрову природу. Враховуючи інтерес науковців до лонгридів, актуальним вважаємо дослідження їхніх комунікаційних ознак в українських ЗМІ.

Метою статті є окреслення комунікаційних особливостей мультимедійних лонгридів в українському медіапросторі.

Завдання статті:

- розглянути специфіку формату лонгриду в новітніх медіа;
- конкретизувати поняття мультимедійного лонгриду в сучасному медіапросторі;
- визначити принципи розроблення структури мультимедійних лонгридів;
- проаналізувати форми візуальної комунікації й технологічні прийоми представлення мультимедійного контенту українських лонгридів;
- визначити психологічні методи впливу для утримання уваги читача та кращого засвоєння інформації.

Виклад основного матеріалу. Формат "лонгрид" вперше використано у ЗМІ наприкінці 2012 р., коли на сайті The New York Times було уміщено мультимедійний матеріал, який суттєво відрізнявся від тих, що раніше створювали онлайн-редакція газети. Тенденцію підхопили The Washington Post, The Guardian та інші відомі онлайн-видання. У 2014 р. лонгриди вже стали одним із провідних трендів у веб-дизайні [24]. В українських ЗМІ цей формат набув популярності від 2015 р.

Від початку з лонгридом працювали лише окремі великі редакції, адже він вимагав значних грошових і ресурсних вкладень. Поступово мас-медіа виробили алгоритм, завдяки якому можна прискорити процес створення такого мультимедійного продукту, зробити його менш трудомістким. Аналіз аспектів роботи над лонгридами в Україні та за кордоном доводить, що кількість людей, які працюють над цим форматом, як і терміни, відведені на окремий проект, дедалі скорочуються.

Розроблено спеціальні веб-платформи, які допомагають виготовляти лонгриди за принципом конструктора. Наприклад, Tilda Publishing або Scroll Kit дають можливість сконструювати мультимедійний твір навіть новачкові, який не має навичок програмування. Сьогодні команда з трьох-четирьох фахівців цілком здатна створити лонгрид, якщо учасники мають певні журналістські вміння й креативне мислення.

Головною ознакою лонгридів є контент, дібраний на противагу мініатюризації медіаповідомлень та спрямований на повільній, вдумливий перегляд, читання й засвоєння. Як наслідок, виник термін "лонгрид" (англ. *Digital long-form, longread*), який поступово з англомовної журналістики перейшов у теорію та практику журналістикознавства в Україні. Під цим терміном розуміють як друкований текст, так і мультимедійний твір, в основу якого уміщено текст великого обсягу [6].

Працюючи зі значною кількістю інформації, сучасні фахівці, зокрема копірайтери та дизайнери, намагаються стежити за новітніми течіями, тенденціями й засобами у сфері виготовлення лонгридів, це природна рефлексія професіоналів на швидкі технологічні зміни. Отже, постає закономірна потреба в науковому осмисленні нових дефініцій, їхній класифікації, систематизації та аналізові. Сьогодні спеціалісти медійної сфери вживають поняття "лонгрид" у різноманітних контекстах, багатозначно, що призводить до виникнення численних неузгоджених понять. Відповідно, слід конкретизувати термін та аспекти його вживання.

У контексті розвитку цифрових медіа лонгрид — це спосіб послідовно й логічно подати тематично організований масив інформації у структурованому вигляді, застосовуючи різноманітні форми візуальної комунікації, технологічні прийоми представлення мультимедійного контенту та психологічні методи впливу для того, щоб утримати увагу читача та спростити засвоєння матеріалу. Проте лонгрид не лише значний обсяг тексту, а й змістово викладена історія, а отже сучасному журналістові потрібні знання й досвід створення та поєднання різноманітних форм візуального контенту всередині матеріалу.

Загальновідомо, що довгі тексти у мережі не сприяють комунікації так ефективно, як стисло й лаконічно сформульовані порції інформації у форматі тез чи повідомлень. Люди часто звертаються до Інтернету для отримання потрібних відомостей у максимально короткі терміни. За даними PureInternet, бар'єр "довжини", тобто ефект, коли людина закриває новину не читаючи, бо бачить задовгий текст, становить 1,8—2 тис. знаків [25].

З огляду на широкий інструментарій засобів комунікації сучасних мультимедіа поняття "лонгрид" втрачає характеристику суцільного масиву тексту. У конкретизації цифрових мультимедійних технологій лонгрид — це комплекс, що складається безпосередньо з тексту, доповненого відео та аудіороликами, презентаціями, інфографікою, фоновою музикою, ілюстраціями (зокрема й інтерактивними), вбудованими цитатами тощо. Найважливішою жанротворчою характеристикою є взаємоп'язаність цих елементів між собою. Вони не лише доповнюють текст, а корелюють з ним за принципами паритетності. В такому матеріалі вкрай важлива послідовність викладу, гармонійне поєднання всіх частин — якісна та кількісна характеристики ілюстративного ряду, шрифтів, кольорів тощо.

Окрім послідовності у структурі інформації та різноманітності способів її представлення, важливою особливістю лонгридів є нестандартне розкриття теми або грунтovne опрацювання питання, що надає матеріалові ознаки аналітичності. Головна мета автора — привернути увагу читача несподіваною чи захопливою історією або подати вже відому, але актуальну розповідь у цілковито новому ракурсі.

Особливість лонгридіу полягає у комплексному застосуванні жанрових, методичних і технологічних засобів сучасного медіапростору, що зумовлює зростан-